

а отъ жителите които можали да се избавятъ отъ турскія мечи избѣгли отвѣдъ Дунава, и се приселили въ Влашко. —

Русските войски впрочемъ побѣждавали турците, и имъ наносили пагуби слѣдъ пагуби; спорѣдъ това вижда се и Австроія зела да глѣда на Россія съ завистливо око, въ слѣдствіе на което се вкоренило помежду имъ едно „спірничество“; лѣйст-вително тія двѣ держави сѫ имали и тайни преговори за раздѣленіето на турското царство; но тие преговори не сѫ били искренни и чистосрдечни, за това и турското царство си стояло цѣло цѣлниничко. Но кой е страдалъ? пакъ бѣдните и злочести Бѣлгари . . . , запощто тѣ сѫ били всѣкога предметъ-тѣ „по който ужъ по онія времена тія двѣ держави сѫ обявлявали война на турція“. Въ съображеніе на това, и турското правителство притѣсняващо и мъчаше Бѣлгарите безчеловѣчно и немилостиво, като ги е всячески мъчило за да потуши у тѣхъ и най малкото чувство за народна самостоятелностъ, и за освобожденіето имъ отъ турското правителство. —

При всичките обаче тія благопріятни условія, турците не съумѣхъ, за нашата добра народна честь, да поставятъ царството и владичеството си надъ Бѣлгарія на благоразумни и непоколебими основи. Тѣ се трудяха само въ XVII и XVIII столѣтія: да не пропущатъ чуждестранци Европейци да дохождатъ въ Бѣлгарія, и да вдъхновяватъ и възпалватъ у Бѣлгарите чувството за свободи и народна самостоятелностъ, тѣ се мъчиха всячески „да не сѫ нѣкакъ Бѣлгарите стреснати и сѫбудятъ отъ дѣлбокія си робски скънѣ“, въ който тѣ ги бѣхъ погрузили и насилиенно приспали . . . Тѣхъ ги дѣйствително бѣше много страхъ отъ таково едно самосъзнательно народно пробужданіе!! Вижда се впрочемъ, че тоя страхъ тѣ сѫзвели слѣдъ вѣстаническите опити и вѣлненія, произведени както и подъ горѣ спомѣнъхи, отъ чуждестраннитѣ тѣрговци Рагузянитѣ, които єще отъ времето на Ивана Асѣня II, имаха пажливи свободи да тѣргуватъ въ Бѣлгарія, потвѣрдена съ царска грамота и слѣдъ привземаньето на Бѣлгарія отъ турците; тая имъ свобо-